

Bałyk – łódź rybacka

NUMER INWENTARZA:

NMM/SM/4058

TYTUŁ:

Bałyk – łódź rybacka

AUTOR:

Wojciech Weiss (1875–1950)

CZAS POWSTANIA:

1940 r.

WYSOKOŚĆ:

15,2 cm

SZEROKOŚĆ:

21,2 cm

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

grafika, drzeworyt, marynistyka, Bałyk, pejzaż, morze, łódź, rybak;

MIEJSCE POWSTANIA:

Kraków

MIEJSCE POZYSKANIA:

Kraków

MATERIAŁ:

papier

TECHNIKA:

drzeworyt

DZIAŁ:

Sztuki Marynistycznej

LOKALIZACJA:

wystawa

OPIS:

Sygnatura: p.d. na marginesie, ołówkiem: „WWeiss”. Napisy: na odwrociu, l.g., ołówkiem: „99”, w p.d. nr: „150”. Drzeworyt powstał w krakowskiej pracowni Weissa w 1940 roku. Ukazana scena jest pełna dynamiki i niepokoju. Dwie łodzie z rybakami, przedstawionymi w sposób szkicowy i schematyczny, sprawiają wrażenie, jakby miały się na wietrze i falach, choć morze nie jest mocno wzburzone. Atmosferę chaosu i ruchu wywołują dynamiczne, miejscami wręcz brutalne złobienia klocka drzeworytniczego, których kształty są zróżnicowane i zwrócone w rozmaitych kierunkach. W partii nieba ostre i wyraziste cięcia przybierają formę długich, ukośnych kresek, miejscami krzyżujących się ze sobą, przeważnie jednak zwróconych ku prawej stronie, przywołują więc na myśl silne podmuchy wiatru. Złobienia morza są bardziej miękkie, przypominają swobodnie „rozlane” plamy bieli, tylko gdzieś tam zredukowane do wąskich kresek. Główny trzon kompozycyjny jest prosty i statyczny, stanowi go linia horyzontu osadzona dokładnie pośrodku kadru, która dzieli graficzny obraz na dwie równe części, sugerując tym samym jednakową wartość znaczeniową strefy nieba i morza. Z reguły w sztukach wizualnych unika się pokazywania linii widnokregu w samym centrum, gdyż kompozycje w ten sposób budowane sprawiają zazwyczaj

wrażenie nudnych i statycznych. W przypadku omawianego drzeworytu umieszczenie horyzontu pośrodku pomaga w zachowaniu równowagi optycznej, wprowadzając odrobinę ładu i uspokojenia do rozdręganego dynamicznymi cięciami klocka sceny. Kompozycja jest otwarta, fragment jednej z łodzi został ucięty na krawędzi grafiki, jakby „nie mieścił się” w kadrze, co wzmaga poczucie chaosu, płynnego ruchu i niestałości: łódź pojawia się i równie dobrze może zaraz zniknąć. Pozornie zwyczajna scena marynistyczna zawiera głębsze treści egzystencjalne. Statek lub łódź miotana przez wichry i wzburzone fale stanowi od wieków metaforę ludzkiego losu - oznacza drogę życia, podróż pełną niebezpieczeństw świata doczesnego. Przez pryzmat tej symboliki patrzył również Weiss, o czym świadczą słowa zanotowane w trakcie wakacji w Jastrzębiej Górze ok. 1937 roku: „[...] a życie jest jak łódź drobna gdy po morzu płynie boryka się z falą i zginie (...) jest i już nie ma – rozsypie się w wszechbycie.” [Zuzanna Mikołajek-Kiełb]

CKWS
CENTRUM KONSERWACJI
WRĄKÓW STATKÓW

NARODOWE
MUZEUM
MORSKIE
w Gdańsku

WIRTUALNE
MUZEUM
MORSKIE

Copyright © 2016 Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku. Niektóre prawa zastrzeżone

KONSERWACJA
I REWITALIZACJA
DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Projekt Centrum Konserwacji Wraków Statków wraz z Magazynem Studyjnym w Tczewie - budowa infrastruktury kultury Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

WSPARCIE UDZIELONE Z FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG, POCHODZĄCYCH Z ISLANDII, LIECHTENSTEINU I NORWEGII, ORAZ ŚRODKÓW KRAJOWYCH.
POLITYKA PRYWATNOŚCI